

321 Basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking

Relevante artikel(en)

- Artikel 52 (b) (i) en artikel 56 van Verordening (EG) No. 1698/2005
- Punt 5.3.3.2.1 van bijlage II van Verordening (EG) No. 1974/2006

Maatregelcode: 321

Reden voor inzet op deze maatregel

Verbetering van de basisvoorzieningen bepaalt de sociale en economische vitaliteit van het platteland en is voorwaardenscheppend voor de economische ontwikkeling. De vitaliteit van het platteland en van de samenlevingsverbanden op het platteland wordt mede bepaald door de aanwezigheid van voldoende sociale infrastructuur van voldoende kwaliteit. Hieronder vallen onder meer professionele instellingen op sociaal, cultureel en educatief gebied en op het gebied van eerstelijns (gezondheids)zorg. De sociale kwaliteit wordt daarnaast mede bepaald door vrijwilligersinitiatieven: van mantelzorg tot toneel. De activiteiten behoeven accommodaties van voldoende kwaliteit. Tenslotte is voor de leefbaarheid van het platteland een goed niveau en een goede bereikbaarheid van publieke voorzieningen van belang, m.n. voor specifieke doelgroepen als senioren, jongeren en jonge gezinnen. De sociale vitaliteit wordt daarnaast bepaald door het ondernemersklimaat. Daar waar het bedrijfsleven floreert is veelal ook sprake van een actieve bijdrage van ondernemers aan het sociaal-cultureel verenigingsleven. Bijvoorbeeld via sponsoring, inbreng van kennis en expertise, vervullen van bestuurlijke functies.

Het financieel draagvlak voor maatregelen gericht op basisvoorzieningen op het platteland, is met name op lokaal niveau beduidend geringer in vergelijking met dezelfde voorzieningen in het stedelijk gebied. De kritische massa wordt daardoor niet of langzamer gehaald. Het duurt langer voordat basisvoorzieningen kunnen worden opgebracht door de lokale overheid en gemeenschap. Het niveau en de kwaliteit van basisvoorzieningen op het platteland staat hierdoor onder druk. De noodzaak en behoefte is echter gelet op de autonome verandering van de samenstelling van de plattelandsbevolking, zeker zo groot om het platteland vitaal te houden. De verandering in de samenstelling van de plattelandsbevolking leidt er ook toe dat gezocht wordt naar nieuwe concepten en experimenten om op effectieve wijze de basisvoorzieningen toch duurzaam in stand te houden of te herstellen en verbeteren. Vooral indien dit ertoe bijdraagt dat de kritische massa eerder wordt bereikt voor het realiseren van de basisvoorzieningen. Ook hieraan draagt deze maatregel als katalysator bij, en wordt bijgedragen aan het voorkomen dat investeringen moeten worden uitgesteld.

Doel van de maatregel

De maatregel heeft als doel verbeteren van de basisvoorzieningen door het ondersteunen van instanties, organisaties en samenwerkingsverbanden die basiszorg aanbieden voor de plattelandseconomie en –bevolking. Een goed niveau van basisvoorzieningen draagt bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid, versterkt de sociaal-economische structuur en draagt bij aan het voorkomen van de (verdere) bevolkingsafname van het platteland.

Reikwijdte en acties

Gesubsidieerd wordt het opzetten en verbeteren van basisvoorzieningen, met inbegrip van culturele en vrijetijdsactiviteiten, ten behoeve van een dorp of een aantal dorpen en voor bijbehorende kleinschalige infrastructuur.

Typen van gesteunde activiteiten zijn

- a) Investerings in voorzieningen waaronder dorpshuizen, multifunctionele centra, Kulturhusen, bibliotheken, breedtesport en sportvoorzieningen voor specifieke doelgroepen, inclusief aanpassingen van gebouwen om tenminste het bestaande niveau van basisvoorzieningen te verbeteren.
- b) Het ontwikkelen en uitvoeren (investeren) alsmede het opschalen naar andere kernen en regio's van innovatieve concepten voor basisvoorzieningen zoals woon-zorgzones, elektronische dienstverlening en diensten op maat. De activiteiten richten zich met name gericht op specifieke doelgroepen op het platteland, zoals senioren, vrouwen, jongere gezinnen, voor bijvoorbeeld zuigelingenzorg, kinderopvang, mantelzorg en gezondheidszorg. Bij het opzetten van experimenten met diensten gaat het om eenmalige startsubsidie voor maximaal 3 jaar, tot uiterlijk 1 juni 2015.

- c) Pilots voor, op regioniveau experimentele, vraagafhankelijk vervoer op het platteland, waarbij het een eenmalige startsubsidie betreft voor maximaal 3 jaar, tot uiterlijk 1 juni 2015.
- d) Het opstarten van culturele en vrijetijdsactiviteiten zoals tentoonstellingen, wedstrijden, beurzen, countryfairs en culturele bijeenkomsten, gericht op behoud en ontwikkeling van de waarden en identiteit van de bewoners van het platteland. Het gaat bij de ondersteuning om eenmalige ontwikkel- en organisatiekosten en eenmalige investeringen in kapitaalintensieve duurzame faciliteiten, zoals een mobiel onderkomen, die ertoe bijdragen dat een activiteit voor meerdere jaren, in bijvoorbeeld verschillende regio's tegen relatief lage kosten herhaald kan worden. Operationele kosten worden niet structureel vergoed.

Typen diensten die voor steun in aanmerkingen komen

- e) Steun wordt verleend voor het opzetten en verbeteren van basisvoorzieningen, met inbegrip van nieuwe culturele en vrijetijdsactiviteiten, ten behoeve van een dorp of een aantal dorpen en voor bijbehorende kleinschalige infrastructuur. Operationele kosten worden niet structureel vergoed.
- f) Reguliere culturele en vrijetijdsactiviteiten alsmede het in stand houden van het bestaande niveau zonder aantoonbare kwalitatieve of kwantitatieve verbetering dan wel innovatie komen niet voor steun in aanmerking.

Begunstigden

Overheden en rechtspersonen, met uitzondering van bedrijven met winstoogmerk.

Voorwaarden maatregel

- Initiatieven onder deze maatregel hebben een bovenlokaal karakter.
- In het projectplan dient te worden onderbouwd dat de voorgestelde investeringen en/of activiteiten in kernen groter dan 15.000 inwoners maar kleiner dan 30.000 inwoners, overwegend ten goede komen van bewoners van het platteland buiten de kern.
- De gesubsidieerde investering dient gedurende vijf jaar te rekenen vanaf het namens de beheersautoriteit genomen financieringsbesluit geen belangrijke wijziging te ondergaan die:
 - De aard of de uitvoeringsvoorwaarden ervan raakt, of een onderneming of overheidsinstantie onrechtmatig voordeel oplevert.
 - Het gevolg is hetzij van een verandering in de aard van de eigendom van een infrastructuurvoorziening, hetzij van de beëindiging of verplaatsing van een productieactiviteit.

Beoordelingscriteria

- De mate waarin wordt voorzien in het opheffen van een tekort of het wegnemen van de dreiging van de aantasting van het niveau van basisvoorzieningen in een regio, blijktens het projectplan.
- De mate waarin specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld ouderen, jongeren, vrouwen) worden bediend, blijktens het projectplan.
- Het aantal bewoners en kernen dat van de voorziening profiteert blijktens het projectplan.
- Bijdragen van derde partijen die het project genereert in uren of geld.
- De mate waarin is voorzien in het beheer en indien relevant de exploitatie van de voorziening.

Milieueffecten

De activiteit is verenigbaar met, en bij voorkeur bijdragend aan landschappelijke doelen en dient te passen binnen het plattelandsbeleid ten aanzien van visuele effecten, verkeer en hinder door geluid. Afwegingen worden weergegeven in provinciale streek- en omgevingsplannen.

Soorten in aanmerking komende kosten

Gesubsidieerd worden o.a.:

- De bouw, verwerving of verbetering van onroerende goederen; kosten van grond, gebouwen, bouwconstructies, inrichting van gebouwen en terreinen (inclusief verbetering, aanpassingen en uitbreiding) ten behoeve van de basisvoorziening. De kosten voor grond mogen maximaal 10% van de projectkosten bedragen.
- Eenmalige kosten van investeringen in mobiele en semi-permanente voorzieningen voor het project.
- Investeringen in toegang tot ICT-voorzieningen als onderdeel van het project.
- De aankoop of huurkoop van nieuwe machines en bedrijfsuitrusting, inclusief computerprogrammatuur tot ten hoogste de marktwaarde van het bedrijfsmiddel; overige

kosten voor de huurkoopovereenkomst, zoals de met de financiering gemoeide rentekosten, verzekeringskosten, overhead en bemiddelingskosten zijn niet subsidiabel.

- Loonkosten van het direct bij de uitvoering van het project betrokken personeel alsmede kosten van eigen arbeid van de aanvrager in het kader van het project.
- Eenmalige voorbereidings-, plan- en organisatiekosten om te komen tot een goed project zoals architectenkosten, ingenieurbureaus, adviesondersteuning, verwerving van patentrechten en licenties, leefbaarheidplannen tot maximaal 15% van de projectkosten gericht op de basisvoorziening. Slechts indien goed beargumenteerd kunnen de voorbereidingskosten maximaal 25% van de totale projectkosten bedragen, het kan dan gaan om risicovolle of experimentele projecten waarbij meer kosten gemaakt moeten worden om te komen tot een goed onderbouwd projectplan.
- Kosten voor het opstellen van beheers- en indien relevant, exploitatieplannen gericht op de projectactiviteiten.

Niet gesubsidieerd worden:

- Beheerskosten en zover relevant, exploitatiekosten;
- Gewone vervangingsinvesteringen.

Bijdragen in natura (Verordening (EG) nr. 1974/2006 art. 54)

Investerings met bijdragen in natura van een begunstigde uit de overheids- of de privésector, nl. de levering van goederen of diensten waarvoor geen facturen of gelijkwaardige stukken gestaafde betaling in geld wordt gedaan, zijn subsidiabel. Voorwaarde is dat de bijdragen betreft in de vorm van de inbreng van grond of onroerend goed, bedrijfsuitrusting of grondstoffen, onderzoeks- of beroepsactiviteiten of onbetaald vrijwilligerswerk. Hierbij dient de financiële waarde ervan onafhankelijk te worden beoordeeld en geverifieerd.

In geval van de inbreng van grond of onroerend goed wordt de waarde gecertificeerd door een onafhankelijke bevoegde taxateur of bevoegde officiële instantie.

In het geval van onbetaald vrijwilligerswerk wordt de waarde van dat werk bepaald met inachtneming van de eraan bestede tijd en van het uur- en dagtarief van de beloning voor vergelijkbaar werk, zulks voor zover relevant op basis van een vooraf bepaald stelsel om normbedragen voor kosten toe te passen, waarbij als voorwaarde geldt dat het controlesysteem een redelijke zekerheid moet bieden dat het werk is uitgevoerd.

De door het ELFPO medegefinancierde overheidsuitgaven die bijdragen tot een concrete actie waarbij bijdragen in natura worden geleverd, mogen aan het einde van de concrete actie niet hoger zijn dan de totale subsidiabele uitgaven exclusief die bijdragen in natura.

Steunintensiteit

- Het steunbedrag bedraagt maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten
- In het geval van steun aan een onderneming is tevens de de minimisverordening (EG) Nr.1998/2006 voor deze investeringen van toepassing: het totaal aan steun dat aan een eindbegunstigde over een periode van drie belastingjaren kan worden verstrekt bedraagt € 200.000,-. Onder belastingjaar wordt verstaan: belastingjaar als bedoeld in art. 2 van de verordening (EG) nr. 1998/2006 betreffende toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de de minimissteun.

Demarcatie

- Maatregel 311-activiteiten (incl. eindbegunstigde) die onder maatregel 311 passen, maar die ook binnen de reikwijdte van maatregel 321 vallen binnen maatregel 311 indien de begunstigde een lid van een agrarisch huishouden is.
- Voor wat betreft de afbakening met EFRO geldt dat projecten die passen onder maatregel 321 primair voor steun vanuit het POP in aanmerking komen.

Financiering

Soort	Totaal bedrag 2007-2013 (verwachting) (in miljoenen euro's)
Private financiering	2
Nationale publieke steun	21,2
EU publieke steun	21,2
Verwachte totaal voor 2007-2013	44,4

Overgangsbepalingen

Overgangsbepaling voor acties gefinancierd uit POP1 zijn van toepassing in geval van uitspraken bezwaar en beroep.

Gekwantificeerde doelen voor EU-indicatoren

Type indicator	Indicator	Nulsituatie	Streefwaarde
Output (verplicht)	Aantal ondersteunde acties	0	85
	Totaal investeringsvolume	0	€ 44,5 miljoen

Aanvullende programma specifieke indicatoren en gekwantificeerde doelen

Output (nationaal)	Aantallen gerealiseerde diensten (stuks)	0	
	Aantallen gerealiseerde fysieke voorzieningen	0	